ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ

ਮੈਟਰੀਮੋਨੀਅਲ ਰੈਫਰੈਂਸ

ਭੰਡਾਰੀ, ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸੋਨੀ ਜੇ ਜੇ ਸਾਹਮਣੇ

ਪ੍ਰਭਾਤੀ ਮੁਖਰਜ਼ੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਸਮਰੇਂਦਰਾ ਨਾਥ ਰਕਸ਼ਿਤ, ਜਵਾਬਦੇਹ।

ਮੈਟਰੀਮੋਨੀਅਲ ਰੈਫਰੈਂਸ ਨੰਬਰ 4 ਆਫ 1950

ਸਪੈਸ਼ਲ ਮੈਰਿਜ਼ ਐਕਟ (III ਆਫ 1872) ਸੈਕਸ਼ਨ 2 (3) ਅਤੇ 17- ਮੈਰਿਜ਼-21 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਵਿਅਕਤੀ-ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ-ਰੱਦ ਕਰਨਾ।

ਸਪੈਸ਼ਲ ਮੈਰਿਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪੀ.ਐਮ. ਦਾ ਵਿਆਹ ਐਸ.ਐਨ.ਆਰ. ਨਾਲ ਹੋਇਆ। ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਉਹ ਇਸ ਆਧਾਰ ਤੇ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕ ਸੂਟ (ਮੁਕੱਦਮਾ) ਲੈ ਕੇ ਆਈ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਉਮਰ 21 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਵਿਆਹ ਲਈ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਹੀਂ ਲਈ ਸੀ।

ਰੱਖਿਆ । ਸਪੈਸ਼ਲ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (3) ਅਤੇ 17 ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਬਸਰਾ ਸੇਨ ਬਨਾਮ ਅਘੋਰਾ ਨਾਥ ਸੇਨ (1) ਡੌਲੀ ਬਥੇਰਾ ਬਨਾਮ ਸ਼ੇਕ ਫਜ਼ਲੇ ਇਲਾਹੀ (2)ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਗਣੇਸ਼ ਪ੍ਰਸਾਦ ਰਾਮ ਪ੍ਰਸਾਦ ਬਨਾਮ ਦਮਵੰਤੀ (3) ਅਸਹਿਮਤ

ਹਵਾਲਾ ਮੈਟਰੀਮੋਨੀਅਲ ਰੈਫਰੈਂਸ u/s 17 ਆਫ ਐਕਟ IV ਆਫ 1869 ਸ੍ਰੀ ਐਸ.ਐਸ. ਦੌਲਤ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਮਿਤੀ 15 ਮਈ 1950 ਦੀ ਡਿਕਰੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਲਈ।

ਗੋਰੀ ਦਿਆਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ

ਨਿੰਮੋ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਵੱਲੋਂ

ਫੈਸਲਾ

ਭੰਡਾਰੀ ਜੇ. ਇਹ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪਾਰਬਤੀ ਮੁਖਰਜੀ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਸਮੇਂਦਰ ਨਾਥ ਰਕਸ਼ਿਤ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇਸ ਆਧਾਰ ਤੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਐਲਾਨ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਵਿਆਹ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੇ 21 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸੀ ਕਿ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਜਾਂ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਕਥਿਤ ਵਿਆਹ ਅਧੂਰਾ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮਾਨਯੋਗ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਡਿਕਰੀ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਤਲਾਕ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪਤੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੋਈ ਪੇਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਉਸਦੀ ਨਿਯਮਿਤ ਤੌਰ ਤੇ ਤਾਮੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਟਿਊਟਰ ਸੀ, ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਇਸਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚ ਇੱਕ ਸਹਾਇਕ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੇ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੇ, ਉਸਨੂੰ

ਵਿਆਹ ਕਰਨ ਲਈ ਉਕਸਾਇਆ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਉਮਰ ਦੇ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਮੈਰਿਜ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਕੋਲ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸਦਾ ਵਿਆਹ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨਾਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਪਤ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪਿਤਾ, ਨਾ ਮਾਂ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਨੂੰ ਉਸ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਤੇ ਉਹ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। 20 ਦਸੰਬਰ 1948 ਨੂੰ ਉਹ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਸਪੈਸ਼ਲ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਦੀ ਰਸਮ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘ ਗਈ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਲਈ ਵਾਪਸ ਚਲੀ ਗਈ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਰਹਿ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵਾਪਸ ਆਪਣੇ ਘਰ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਪ੍ਰਭਾਤੀ ਦੇ ਪੇਰੈਂਟਸ ਨੇ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ ਤੇ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸਦਾ ਹਵਾਲਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿਆਹ ਕਦੇ ਵੀ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕਦਮੇਬਾਜਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪਰਮਾਣਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਸਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਮਨਦੀਪ ਕੌਰ
(ਅਨੁਵਾਦਕ)